

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

سُوْرَةُ النَّازِعَاتِ ٧٦

အာဆ-ဇာအာအာအာအာအာ

سُورَةُ النَّازِعَاتِ
សូរ៉េត្តិ ៧៩ អាន់-ណាស៊ីអុត

"អាន់-ណាស៊ីអុត" ប្រែថា "បណ្តាអ្នកទាញ" មាន ៤៦ អាយ៉ាស៊ូ ។

សូរ៉េត្តិទី ៨១ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់
សូរ៉េត្តិនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ូ ។

គុណបុណ្យ

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ النَّازِعَاتِ، لَمْ يَمُتْ إِلَّا رَيَّانًا، وَ لَمْ يَدْخُلْهُ الْجَنَّةَ إِلَّا رَيَّانًا». (ثواب الأعمال : الجزء ١ الصفحة ١٢١ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٣ الحديث: ٩٩ / ١١٣٤٧)**

អ៊ីបន្ត បាបាវ៉ៃហ្គ័របានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពីអាហ្វិ
អាប់ខ្នុរឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិ អាន់-ណាស៊ីអុត អ្នកនោះនឹងបាន
ស្លាប់ជាអ្នកឆ្អែត (គឺគ្រប់គ្រាន់ បរិបូរ) អល់ឡោះហ្គ័រនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់វិញជាអ្នកឆ្អែត ព្រះអង្គនឹងឲ្យ
អ្នកនោះចូលឋានសួគ៌ជាអ្នកឆ្អែត ។" (ثواب الأعمال: 121)

***

وَ مِنْ (حَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ أَمِنَ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ تَعَالَى، وَ سَقَاهُ اللَّهُ مِنْ بَرْدِ الشَّرَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ مَنْ قَرَأَهَا عِنْدَ مُوَاجَهَةِ أَعْدَائِهِ انْحَرَفُوا عَنْهُ وَ سَلِمَ مِنْهُمْ وَ لَمْ يُضْرَبُوا». (حَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٣ الحديث: ٩٩ / ١١٣٤٨)**

[សាត្រា]ខ្ញុំវ៉ាស្ត អាល់-គូរអានបានថ្លែងថាព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិនេះ
អ្នកនោះផុតពីទណ្ឌកម្មអល់ឡោះហ្គ័រ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងអ្នកឲ្យនោះចម្អែតអាការស្រែកដោយទឹក
ត្រជាក់ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិនេះក្នុងពេលប្រឈមមុខនឹងពួកសត្រូវ ពួកសត្រូវទាំង
នោះនឹងដកខ្លួនចេញពីការប្រឈមមុខនេះ អ្នកនោះនឹងមានសុវត្តិភាពពីពួកសត្រូវទាំងនោះ ពួកសត្រូវ
ទាំងនោះនឹងមិនបៀតបៀនអ្នកនោះទេ ។" (تفسير البرهان ١١٣٤٨)

***

وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَرَأَهَا وَ هُوَ مُوَاجَهَةً أَعْدَاءَهُ لَمْ يُضْرَبْ، وَ انْحَرَفُوا عَنْهُ، وَ مَنْ قَرَأَهَا وَ هُوَ دَاخِلٌ عَلَى أَحَدٍ يَخَافُهُ نَجَّى مِنْهُ وَ أَمِنَ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى». (خواص القرآن: ٥٧ ، ٢٨ «مخطوط». البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٣ الحديث: ٩٩ / ١١٣٥٠)**

អាល់-ស៊ីឌ្រីក្តិ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិនេះ ពេលអ្នកនោះប្រឈមនឹងសត្រូវ ពួក

សត្រូវទាំងនោះនឹងមិនផ្តល់គ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកនោះទេ ពួកគេនឹងគេចចេញពីអ្នកនោះ ។ អ្នកណាសូត្រសូត្រវ៉ោត្តិនេះពេលអ្នកនោះជួបបុគ្គលដែលខ្លួនខ្លាច គេនឹងសង្គ្រោះអ្នកនោះពីបុគ្គលនោះហើយអ្នកនោះនឹងមានសុវត្ថិភាព អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ។" (57, 28 «مخطوط»)

***

أَبِي بَنْ كَعْبٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ: وَمَنْ قَرَأَ سُورَةَ وَ النَّازِعَاتِ لَمْ يَكُنْ حَبْسُهُ وَ حِسَابُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا كَقَدْرِ صَلَاةٍ مَكْتُوبَةٍ حَتَّى يَدْخُلَ الْجَنَّةَ. (تفسير نور الثقلين : الجزء ٥ الصفحة ٤٩٧)

អ៊ូបៃ ប៊ិន កាហ្កាប់បានថ្លែងថាព្រះសាស្តា ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូត្រវ៉ោត្តិអាន់-ណាស៊ីអុត់ អ្នកនោះនឹងមិនជាប់ពន្ធនាគារឡើយ អ្នកនោះនឹងត្រូវទូទាត់នាថ្ងៃជំនុំជម្រះយូរដូចសូត្រស្នំឡាតុំប្រចាំថ្ងៃ បន្ទាប់ពីនោះអ្នកនោះបានចូលឋានសួគ៌ ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ៧៩ ហ្វាឌីស្ទ៣

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ①

១. [អញស្ស្សចចំពោះ]បណ្តាអ្នកកញ្ជក់ពេញទំហឹង

وَالنَّشِيطَاتِ نَشْطًا ②

២. [អញស្ស្សចចំពោះ]បណ្តាអ្នកហែកដោយកន្ត្រាក់

وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ③

៣. [អញស្ស្សចចំពោះ]បណ្តាអ្នកអណ្តែតល្បឿនលឿន

فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ④

៤. បណ្តាអ្នកមុខគេនឹងនៅមុខគេបង្អស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១-៤

علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: ”و النَّازِعَاتِ غَرْقًا“، قال: نزع الروح. (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٤٠٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٤ الحديث: ٩٩ / ١١٣٥١)**

អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីម (នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ បានថ្លែងថា) អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{تعالى} [៧៩:១] [អញស្ស្សចចំពោះ]បណ្តាអ្នកកញ្ជក់ពេញទំហឹង ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "កញ្ជក់ដូង

វិញ្ញាណចេញ "1" (تفسير القمّي 2: 402)

***

الطَّبْرَسِيُّ، فِي مَعْنَى ذَلِكَ: أَنَّهُ يَغْنِي الْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ يَنْزِعُونَ أَرْوَاحَ الْكُفَّارِ عَنْ أَسْبَابِهِمْ بِالسِّدَّةِ، كَمَا يَعْرِقُ النَّازِعُ فِي الْقَوْسِ فَيَبْلُغُ فِيهَا غَايَةَ الْمَدِّ، قَالَ: وَ رُوِيَ ذَلِكَ عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (مجمع البيان : الجزء ١٠ الصفحة ٦٥١ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٤ الحديث: ٩٩ / ١١٣٥٢)**

អាល-គ្គីបាវស៊ីបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍អំពីអត្ថន័យនោះថា: "មានន័យថាបណ្តាទេវតាដែលកញ្ជក់ ដូងវិញ្ញាណរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធាចេញពីខ្លួនពួកគេយ៉ាងអស់ទំហឹង ដូចលោកទាញបន្លោះធូអញ្ចឹង ដែរ គឺវាយិតសន្លឹង "1" លោកបានថា: "គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} "1" (مجمع البيان 10: 651)

***

وَ قَالَ فِي مَعْنَى النَّاشِطَاتِ: عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنَّهَا الْمَلَائِكَةُ تَنْشِطُ أَرْوَاحَ الْكُفَّارِ مَا بَيْنَ الْجِلْدِ وَ الْأَظْفَارِ حَتَّى تُخْرِجَهَا مِنْ أَجْوَافِهِمْ بِالْكَزْبِ وَ الْعَمِّ». (مجمع البيان : الجزء ١٠ الصفحة ٦٥٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٤ الحديث: ٩٩ / ١١٣٥٤)**

[អាល-គ្គីបាវស៊ី]បានថាអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីអត្ថន័យរបស់ [៧៩:២] [អញ្ញស្សថចំពោះ:] បណ្តាអ្នក ហែកដោយកន្ត្រាក់ ថា: "បណ្តាទេវតាដែលទាញចេញនូវដូងវិញ្ញាណរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធាត្រង់ ចន្លោះស្បែកនឹងក្រចក ទាល់តែវាចេញមកពីបេះដូងពួកគេដោយសេចក្តីព្រួយបារម្ភនិងទុក្ខសោក "1" (مجمع البيان 10: 652)

***

علي بن إبراهيم: "وَ النَّاشِطَاتِ نَشِطًا"، قال: الكفار ينشطون في الدنيا "وَ السَّابِحَاتِ سَبْحًا"، قال: المؤمنون الذين يسبحون الله. (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٤٠٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٥ الحديث: ٩٩ / ١١٣٥٧)**

អុលី បិរ អ៊ីបរហ្គីម (នៅក្នុងតាហ្វៀរតូម្នី បានថ្លែងថា) [៧៩:២] [អញ្ញស្សថចំពោះ:] បណ្តាអ្នកហែក ដោយកន្ត្រាក់ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា: "ពួកបដិសេធសទ្ធាសកម្មរើកក្នុងលោក នេះ ។ [៧៩:៣] [អញ្ញស្សថចំពោះ:]បណ្តាអ្នកអណ្តែតលឿនលយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "បណ្តា អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលថ្វាយការលើកតម្កើងចំពោះអល់ឡោះហ្គី ^{وَحَّى} "1" (402: 2) (تفسير القمّي 2: 402)

***

ثُمَّ قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا": «يَعْنِي أَرْوَاحَ الْمُؤْمِنِينَ تَسْبِئُ أَرْوَاحَهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ بِمَثَلِ الدُّنْيَا، وَ أَرْوَاحَ الْكُفَّارِ بِمَثَلِ ذَلِكَ إِلَى النَّارِ». (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٤٠٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٥ الحديث: ٩٩ / ١١٣٥٨)**

បន្ទាប់មក (អុលី បិរ អ៊ីបរហ្គីម) បានថ្លែងថា អាច្ចិ យ៉ាវដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាច្ចិ យ៉ាវដូហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី ^{وَحَّى} ^{تعالى} [៧៩:៤] បណ្តាអ្នកមុខគេនឹងនៅមុខគេបង្អស់ ។ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មានន័យថាដូងវិញ្ញាណរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដូងវិញ្ញាណពួកគេ

នឹងទៅមានស្ថិតិមុនគេ ។ ឯដូងវិញ្ញាណរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា ស្រដៀងគ្នាដែរ ទៅកាន់ភ្លើងនរក ។"

(تفسير القمي 2: 403)

***

قَدْ قَالَ الْبَاقِرُ الصَّادِقُ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: إِنَّ لِلَّهِ تَعَالَى أَنْ يُقَسِّمَ بِمَا شَاءَ مِنْ خَلْقِهِ، وَ لَيْسَ لِخَلْقِهِ أَنْ يُقْسِمُوا إِلَّا بِهِ. (تفسير نور الثقلين: الجزء ٥ الصفحة ٤٩٩)

អាល់-បាគៀរនិងអាល់-ស្វីឌីក្កុ ^{عليهما السلام} មានវចនៈថា: "ស្រេចតែអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَى} ទេដែលព្រះអង្គ ^{وَعَلَى} ស្ស៊ូច ចំពោះសត្វលោកណាមួយរបស់ព្រះអង្គ ^{وَعَلَى} នោះ ។ តែសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ^{وَعَلَى} មិនត្រូវស្ស៊ូចចំពោះអ្វី មួយក្រៅពីព្រះអង្គ ^{وَعَلَى} ទេ ។" (499: ص: 5, ج: 5, تفسير نور الثقلين)

***

* ابنُ فُهَيْدٍ فِي (الْعُدَّة): فِي حَدِيثِ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، قَالَ لِمُعَاذٍ: «لَا تَمْرُقَنَّ النَّاسَ فُتْمَرَكَ كِلَابَ أَهْلِ النَّارِ، قَالَ اللهُ تَعَالَى: «وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا»، أَفَتَدْرِي مَا النَّاشِطَاتُ؟ هِيَ كِلَابُ أَهْلِ النَّارِ، تَنْشِطُ اللَّحْمَ وَ الْعَظْمَ». (عَدَّة الداعي: الجزء ١ الصفحة ٢٤٤، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٤ الحديث: ٩٩/ ١١٣٥٦)**

* អ៊ុបនូ ហ្វាហ្វាដូ នៅក្នុង[សាត្រា] អាល់-អ៊ុដូដាសូ [មានប្រសាសន៍]នៅក្នុងហ្វាឌីស្វ័ររបស់មូអ៊ាស្ត ប៊ិន យ៉ាបាល់ តមកពីព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} ដែលមានព្រះវចនៈប្រាប់មូអ៊ាស្តថា: "ចូរកុំហែកគេ (គឺមនុស្ស) ព្រោះ ឆ្កែរបស់ពួកនរកនឹងហែកលោក ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَى} មានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៧៩:២] [អញស្ស៊ូច ចំពោះ]បណ្តាអ្នកហែកដោយកន្ត្រាក់ ។ លោកដឹងទេថាអ្វីគឺ "ហែក"? នេះគឺឆ្កែរបស់ប្រជានិករនរក ដែលហែកសាច់និងឆ្អឹង ។" (244: عَدَّة الداعي)

فَالْمَدْبِرَاتِ أَمْرًا ⑤

៥. បណ្តាអ្នកសម្រួលការកិច្ច ។

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاحِفَةُ ⑥

៦. ថ្ងៃដែលអ្នកអង្រួននឹងអង្រួន

تَتَّبَعَهَا الرَّادِفَةُ ⑦

៧. អ្នកបន្ទាប់នឹងតាមពីក្រោយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥-៧

ابْنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ الْجُرْجَانِيُّ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْحُسَيْنِيُّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ الرِّضَا، عَنْ أَبِيهِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَ قَوْمٌ مِنْ خَوَاصِّ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) جُلُوسًا بِحَضْرَتِهِ فِي لَيْلَةٍ مُقَمَّرَةٍ، فَقَالُوا: يَا بْنَ رَسُولِ اللهِ، مَا أَحْسَنَ أَدِيمَ هَذِهِ السَّمَاءِ، وَ أَنْوَارَ هَذِهِ النُّجُومِ وَ الْكَوَاكِبِ! فَقَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ هَذَا، وَ إِنَّ الْمَدْبِرَاتِ أَرْبَعَةٌ: جَبْرَيْلُ، وَ مِيكَائِيلُ، وَ إِسْرَافِيلُ، وَ مَلَكُ الْمَوْتِ (عَلَيْهِمُ

السَّلَامُ)، يَنْظُرُونَ إِلَى الْأَرْضِ، فَيَرَوْنَكَمْ وَ إِيحْوَانَكُمْ فِي أَقْطَارِ الْأَرْضِ، وَ نُورُكُمْ إِلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ أَحْسَنُ مِنْ أَنْوَارِ هَذِهِ الْكَوَاكِبِ، وَ إِنَّهُمْ يَقُولُونَ كَمَا تَقُولُونَ: مَا أَحْسَنَ أَنْوَارَ هَؤُلَاءِ الْمُؤْمِنِينَ!». (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) : الجزء ٢ الصفحة ٢ الحديث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٥ الحديث: ٩٩ / ١١٣٥٩)**

[...] អាណា-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه} ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈតមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه} ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه} ដែលវចនៈតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} អាណា-រីដ្ឋ ^{صلوات الله عليه} ដែលវចនៈតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មូសា ^{صلوات الله عليه} ប៊ិន យ៉ាកុប្យា ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថា៖ "មានជនពិសេសរបស់អាណា-ស្វីឌីកូ ^{صلوات الله عليه} មួយក្រុមបានអង្គុយនៅជុំជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ក្នុងយប់ខែពេញបូណ៌ពួកគេបានថា៖ "ព្រះរាជបុត្រវិស្វលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه} អីយ! មណ្ឌលមេឃ កាំរស្មីផ្កាយនិងភពតារានេះល្អណាស់ ។" អាណា-ស្វីឌីកូ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "អស់លោកថាបែបនេះ ។ អ្នកសម្រួលមានបួនគឺ៖ ហ្វីបរអ៊ីល ^{صلوات الله عليه} មីកាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه} អ៊ីសរហ្វីល ^{صلوات الله عليه} និងយមទេវៈ ^{صلوات الله عليه} (គឺទេវតាយកព្រលឹង) ដែលមើលមកឯផែនដី ពួកគេ ^{صلوات الله عليه} ឃើញអស់លោកនឹងបងប្អូនអស់លោកដែលនៅតាមស្រុករបស់ផែនដី ។ ពន្លឺរបស់អស់លោកដែលចែងចាំងពីអស់លោកទៅឯលើមេឃនោះល្អជាងភពតារាទាំងនេះទៅទៀតសម្រាប់ពួកគេ ^{صلوات الله عليه} ។ ពួកគេ ^{صلوات الله عليه} ថាដូចអស់លោកថានេះដែរគឺ៖ "កាំរស្មី (គឺពន្លឺចែងចាំង) របស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លាល្អម៉្លោះ!" (2/2) (عیون أخبار الرضا (عليه السلام))

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ عَلِيِّ بْنِ خَالِدِ الْعَاقِلِيِّ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ عَمْرٍو الخُثَمِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ”يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ * تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ“، قَالَ: «الرَّاجِفَةُ: الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا)، وَ الرَّادِفَةُ: عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ أَوَّلُ مَنْ يَنْفُضُ عَنْ رَأْسِهِ التُّرَابَ الْحُسَيْنِيُّ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) فِي خَمْسَةِ وَ سَبْعِينَ أَلْفًا، وَ هُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ”إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَ الَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهُادُ*“ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذِرَتُهُمْ وَ هُمْ اللَّعْنَةُ وَ هُمْ سُوءُ الدَّارِ“». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٦٢ الحديث ١ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٥ الحديث: ٩٩ / ١١٣٦١)**

[...] អាហ្វី អុប្បុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៧៩:៦] ថ្ងៃដែលអ្នកអង្រួននឹងអង្រួន [៧៩:៧] អ្នកបន្ទាប់នឹងតាមពីក្រោយ ។ អ្នកអង្រួនគឺអាណា-ហ្វីសែន ^{صلوات الله عليه} ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه} ឯអ្នកបន្ទាប់ (អាណា-រីដ្ឋហ្វាសាន់) គឺ អុលី ^{صلوات الله عليه} ប៊ិន អាហ្វី គ្រីលីប ^{صلوات الله عليه} ។ បុគ្គលទីមួយដែលហែកផ្លូវ ហើយអង្រួនព្រះសិរព្រះអង្គ (ក្បាល) ដើម្បីជម្រះឆ្ងល់គឺ អាណា-ហ្វីសែន ^{صلوات الله عليه} ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه} ក្នុងចំណោមចិតសិបប្រាំពាន់ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៤០:៥១] ពិតមែនយើងជួយគាំទ្របណ្តាព្រះសាសនៈទូតយើងនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាក្នុងជីវិតលោកនេះនិងក្នុងថ្ងៃដែលបណ្តាសាក្សីនឹងងើបឡើង [៤០:៥២] ថ្ងៃដែលចម្លើយដោះសារបស់ពួកទុច្ចរិតនឹងមិនមានប្រយោជន៍ឡើយ ។ ពួកគេនឹងត្រូវបណ្តាសា និងបានទទួលជម្រកអប្រិយ ។" (1/762) (تأويل الآيات)

***

ابن شهر آشوب: عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ”تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ“، قَالَ: «إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ فَاتَّبَعَهَا خُرُوجَ الدَّابَّةِ».

[...] អាណា-រីដ្ឋ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៧៩:៧] អ្នកបន្ទាប់នឹងតាមពី

ក្រោយ ថា៖ "ពេលណាដែលដីនឹងញ័រ ពេលនោះនឹងដោយតាមមកនូវការងើបឡើងរបស់ចរកៈ (គឺអ្នកដើរ (الدَّابَّةِ) ។"

وَ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «أَخْرَجْنَا لَكُمْ دَابَّةً مِنَ الْأَرْضِ»، قَالَ: «عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (المناقب : الجزء ٣ الصفحة ١٠٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٦ الحديث: ٩٩ / ١١٣٦٢)**

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២៧:៨២] យើងនឹងឲ្យមានឡើងនូវចរកម្មាភ័ក្ត្រ (ចរកៈ: គឺមនុស្សអ្នកដើរ) ពីផែនដីសម្រាប់ពួកគេ ថា៖ "[នេះគឺ] អ្នកលី ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ប៊ីន អាហ្វិ គ្លីលីប (المناقب 3: 102) ។"

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْحَلَبِيُّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ الرَّيَّانِ، عَنْ مُحَمَّدِ ابْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ مُفَضَّلِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْجَدَلِيِّ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: «أَنَا دَابَّةُ الْأَرْضِ». (تأويل الآيات : الجزء ١ الصفحة ٤٠٣ الحديث ٧ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٤ صفحات: ٢٢٩ الحديث: ٩٩ / ٨٠٤٦)**

[...] អាហ្វិ អ្នកលីបបន្ទូលឡើងហ្ន៎ អាស័យ-យ៉ាដ្ឋាលីបានថាខ្ញុំបានមករក អ្នកលី ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំគឺចរកៈលោកិយ (គឺអ្នកដើរលើផែនដី) ។" (7/403 : 1) (تأويل الآيات : 1)

***

فِي كِتَابِ كَمَالِ الدِّينِ وَ تَمَامِ التَّعْمَةِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى التَّرَالِ بْنِ سِيَارَةَ [سَبْرَةَ] عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ: وَ قَدْ ذَكَرَ الدَّجَالَ وَ مَنْ يَقْتُلُهُ وَ أَيْنَ يَقْتُلُهُ: أَلَا إِنَّ بَعْدَ ذَلِكَ الطَّامَةَ الْكُبْرَى فُلْنَا: وَ مَا ذَلِكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ قَالَ: خُرُوجُ دَابَّةِ الْأَرْضِ مِنْ عِنْدِ الصَّفَا، مَعَهَا حَاتِمٌ سُلَيْمَانٌ وَ عَصَى مُوسَى عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، تَضَعُ الْحَاتِمُ عَلَى وَجْهِ كُلِّ مُؤْمِنٍ فَيَنْطَبِعُ فِيهِ هَذَا مُؤْمِنٌ حَقًّا، وَ تَضَعُهُ عَلَى وَجْهِ كُلِّ كَافِرٍ فَيُكْتَبُ هَذَا كَافِرٌ، حَتَّى إِنْ الْمُؤْمِنُ لَيُنَادِي: الْوَيْلُ لَكَ حَقًّا يَا كَافِرٌ، وَ إِنْ الْكَافِرُ يُنَادِي: طُوِيَ لَكَ يَا مُؤْمِنٌ وَ دَدْتُ أَيْ كُنْتُ مِثْلَكَ فَأَفُورَ فَوَزًّا عَظِيمًا،

[...] អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានវចនៈក្នុងហ្ន៎ខ្លីស្រវែងមួយអំពីអាស័យ-ដ្ឋាច្ច័យ៉ាដ្ឋាលី ^{لَعْنَةُ اللَّهِ} អំពីបុគ្គលដែលនឹងសម្លាប់វា ^{لَعْنَةُ اللَّهِ} និងអំពីកន្លែងដែលវា ^{لَعْنَةُ اللَّهِ} នឹងត្រូវសម្លាប់ថា៖ "ការពិត ក្រោយពីនោះនឹងមានមហាន្តរាយមួយ ។" យើងបានថា៖ "មហាន្តរាយអ្វីទៅ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسَّلام} អើយ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានវចនៈថា៖ "ចរកៈលោកិយ (អ្នកដើរលើផែនដី (الدَّابَّةِ الْأَرْضِ) នឹងលេចខ្លួនឡើងពីអាស័យ-ស្ទីហ្វា ។ គេ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} នឹងមានចិញ្ចៀនស្វីឡែម៉ាន ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ជាប់ខ្លួននិងដំបងរាជ្យរបស់មូសា ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ។ ចិញ្ចៀននឹងភ្លឺនៅលើមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លាគ្រប់គ្នា វានឹងចារនៅលើមុខនោះថា "នេះគឺអ្នកមានសទ្ធាពិតប្រាកដ" ហើយវានឹងភ្លឺនៅលើមុខបុគ្គលបដិសេធគ្រប់រូប វានឹងចារនៅលើមុខនោះថា "នេះគឺបុគ្គលបដិសេធសទ្ធា" បណ្តាលឲ្យអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រែកថា៖ "អរមង្គលលើលោក ពិតមែន អ្នកបដិសេធសទ្ធាអើយ!" ឯអ្នកបដិសេធសទ្ធានឹងស្រែកថា៖ "ពរជ័យសិរីសួស្តីលើលោក អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាអើយ! ខ្ញុំសង្ឃឹមថាបានដូចលោក ដូច្នោះខ្ញុំនឹងបានសម្រេចជោគជ័យមួយយ៉ាងធំ ។"

ثُمَّ تَرْفَعُ الدَّابَّةُ رَأْسَهَا فَيَرَاهَا مِنْ بَيْنِ الْحَافِقِينَ يَا ذَنُ اللَّهِ جَلَّالَهُ، وَ ذَلِكَ بَعْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا، فَعِنْدَ ذَلِكَ تُرْفَعُ التَّوْبَةُ فَلَا تُقْبَلُ تَوْبَةٌ وَلَا عَمَلٌ يُرْفَعُ، وَلَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا،

បន្ទាប់មក "ចរកៈ" នឹងដើមមុខឡើង ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងបានឃើញទាំងពីរនេះ (គឺអ្នកមានសទ្ធាពិតនិងជនអសទ្ធា) ដោយការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះនឹងកើតមានឡើងក្រោយពីដួងអាទិត្យលេចឡើងពីទិសខាងលិច ។ ពេលណាវានឹងកើតឡើង ពេលនោះការសូមស្មារលាក់ហុសនឹងត្រូវលើកឡើង ដូច្នោះគេនឹងមិនទទួលការសូមស្មារលាក់ហុសទេ ។ ឯទង្វើល្អក៏នឹងមិនត្រូវលើកឡើងទៅលើដែរ ដូច្នោះជំនឿនឹងពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកណាម្នាក់ទេបើអ្នកនោះមិនបានជឿពីមុនមកហើយនោះឬបានសាងផលល្អដោយសារជំនឿខ្លួនហើយនោះទេ ។

ثُمَّ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لَا تَسْأَلُونِي عَمَّا يَكُونُ بَعْدَ هَذَا، فَإِنَّهُ عَهْدٌ إِلَيَّ حَبِيبِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أَنْ لَا أُخْبِرَ بِهِ غَيْرَ عِتْرَتِي. (تفسير نور الثقلين : الجزء ٥ الصفحة ٥٠٦)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កុំសួរខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីអ្វីដែលនឹងកើតមានឡើងក្រោយពីនេះ ព្រោះខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានសន្យាជាមួយវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ហើយ ថាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងមិនប្រាប់អ្នកណាក្រៅពីក្រុមគ្រួសារ عليهم السلام ខ្ញុំ عليهم السلام ទេ" (506 : 5) (تفسير نور الثقلين : 506)

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾

៨. ថ្ងៃនោះបេះដូងនឹងញ័រ

أَبْصَرُهَا خَلِشَعَةً ﴿٩﴾

៩. ភ្នែកពួកគេនឹងដាក់ចុះ (បាក់មុខ) ។

يَقُولُونَ أَيْنَا لِمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾

១០. ពួកគេថា៖ "យើងនឹងត្រឡប់ទៅកាន់សភាពដើមវិញឬ ?

أَءِذَا كُنَّا عِظَمًا نَخْرَةً ﴿١١﴾

១១. ពេលយើងនៅសល់តែឆ្អឹងពុកនោះ ?"

قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾

១២. ពួកគេថា៖ "នោះគឺការត្រឡប់វិញដែលខាត !"

فَأِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾

១៣. តែនោះគឺសម្រែកតែមួយ

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾

១៤. ពួកគេនឹងនៅឯអាល់-សាហ្វីរ៉ា (ពួកគេនឹងភ្ញាក់ដឹងខ្លួន) ។

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿١٥﴾

១៥. អ្នកបានដឹងរឿងរបស់មូសាទេ ?

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾

១៦. កាលព្រះម្ចាស់គេបានហៅគេនៅឯច្រកពិសិដ្ឋទូរ៉ា

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៨-១៦

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: "فُلُوبٌ يَوْمئِذٍ وَاجِفَةٌ" أَي حَائِفَةٌ "أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ يَقُولُونَ أَيْنَا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ"، قَالَ: قَالَتْ قُرَيْشٌ: أ نَرْجِعُ بَعْدَ الْمَوْتِ إِذَا "كُنَّا عِظَامًا مَحْرُورَةً"؟ أَي بَالِيَةِ "تِلْكَ إِذَا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ" قَالَ: قَالُوا هَذَا عَلَى حَدِّ الْإِسْتِهْرَاءِ، فَقَالَ اللَّهُ: "فَأَمَّا هِيَ رَجْرَجَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ"، قَالَ: الرَّجْرَجَةُ: النَّفْحَةُ الثَّانِيَةُ فِي الصُّورِ، وَ السَّاهِرَةُ: مُؤْضِعٌ بِالشَّامِ عِنْدَ بَيْتِ الْمُقَدَّسِ. (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٤٠٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٦ الحديث: ٩٩ / ١١٣٦٣)**

អាលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម (នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ បានថ្លែងថា) [៧៩:៨] ថ្ងៃនោះបេះដូងនឹងញ័រ ពោលគឺ ភ័យរន្ធត់ ។ [៧៩:៩] ភ្នែកពួកគេនឹងដាក់ចុះ ។ [៧៩:១០] ពួកគេថា: "យើងនឹងត្រឡប់ទៅកាន់សភាព ដើមវិញឬ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា: "ពួកគូរយំស្លាប់បានថា: "តើយើងនឹងត្រឡប់វិញ ទេក្រោយពីស្លាប់ហើយនោះ: [៧៩:១១] ពេលយើងនៅសល់តែឆ្អឹងពុកនោះ?" ពោលគឺកន្លងផុត សម័យទៅហើយ ។ អំពី [៧៩:១២] ពួកគេថា: "នោះគឺការត្រឡប់វិញដែលខាត!" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មាន វចនៈថា: "ពួកគេនិយាយដូច្នោះដើម្បីចំអកឲ្យ ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា [៧៩:១៣] តែ នោះគឺសម្រែកតែមួយ [៧៩:១៤] ពួកគេនឹងនៅឯអាល់-សាហ្វីរ៉ា ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "សម្រែក (អាល់-សាហ្វីរ៉ា) គឺជាការផ្លូវស្នែងលើកទីពីរ ។ ឯអាល់-សាហ្វីរ៉ាគឺជាកន្លែងមួយនៅឯតំបន់ ស្នាំ (ប្រទេសស៊ីរី) ជិតបៃតិ អាល់-ម៉ាក្វីឌីស ។" (المناقب 3: 102)

***

سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى بْنِ عُبَيْدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ جَدِّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ رَاشِدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحُسَيْنِ، قَالَ: دَخَلْتُ مَعَ أَبِي عَلِيٍّ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَجَرَى بَيْنَهُمَا حَدِيثٌ، فَقَالَ أَبِي لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا تَقُولُ فِي الْكَرَّةِ؟ قَالَ: «أَقُولُ فِيهَا مَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ ذَلِكَ أَنَّ تَفْسِيرَهَا صَارَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَ هَذَا الْحَرْفُ بِخَمْسٍ وَ عِشْرِينَ لَيْلَةً، قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "تِلْكَ إِذَا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ" إِذَا رَجَعُوا إِلَى الدُّنْيَا وَ لَمْ يَقْضُوا دُحُولَهُمْ». (مختصر بصائر الدرجات : الجزء ١ الصفحة ٢٨ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٦ الحديث: ٩٩ / ١١٣٦٤)**

[...] មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អ្កាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ីន អាល់-ហ្វីសែនី បានថាខ្ញុំបានមកជាមួយឪពុកខ្ញុំ មករក អាហ្វិ អ្កាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام លោកទាំងពីរបាននិយាយគ្នា ។ ឪពុកខ្ញុំទូល អាហ្វិ អ្កាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ថា:

"តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះទស្សនៈយ៉ាងណាខ្លះអំពីអាល់-ការរ៉េត្ត (ការកើតមានម្តងទៀត) ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូមថាអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលហើយនោះគឺការបកស្រាយ មកពីវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ មុនដាក់អាយ៉ាស្តុចុះមកអស់រយៈពេលម្ភៃប្រាំបី ។ ព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ [៧៩:១២] ពួកគេថា៖ "នោះគឺការត្រឡប់វិញដែលខាត !" នេះគឺពេលពួកគេត្រឡប់មក លោកវិញ សម័យរបស់ពួកគេនោះមិនបានកន្លងផុតទេ ។"

فَقَالَ لَهُ أَبِي: يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ * فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ" أَيِّ شَيْءٍ أَرَادَ بِهَذَا؟ فَقَالَ: «إِذَا انْتَقَمَ مِنْهُمْ وَ مَاتَتِ الْأَبْدَانُ بَقِيَتِ الْأَرْوَاحُ سَاهِرَةً لَا تَنَامُ وَ لَا تَمُوتُ».

ឪពុកខ្ញុំទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា [៧៩:១៣] តែនោះគឺសម្រែកតែមួយ [៧៩:១៤] ពួកគេនឹងនៅអាល់-សាហ្វិរ៉េត្ត ។ តើព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ប្រាថ្នាអ្វីតាមរយៈនេះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បើពួកគេត្រូវពួកគេនោះសងសឹក ខ្លួនពួកគេស្លាប់ ដួងវិញ្ញាណពួកគេអប្បមាទ (គឺមានស្មារតីជានិច្ច) មិនដេកលក់ មិនស្លាប់ទេ ។" (Mختصر بصائر الدرجات: 28)

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ جَابِرِ بْنِ يَرِيدَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): الْكَرَّةُ الْمُبَارَكَةُ النَّافِعَةُ لِأَهْلِهَا يَوْمَ الْحِسَابِ وَلَا يَتِي وَ آتِيَّ وَأَمْرِي وَ وَ لَا يَأْتِي عَلِيٍّ وَ الْأَوْصِيَاءُ مِنْ بَعْدِهِ وَ آتِيَ أَمْرِهِمْ، يُدْخِلُهُمُ اللَّهُ الْجَنَّةَ بِهَا، مَعِيَ [وَ مَعَ] عَلِيٍّ وَ صَبِيٍّ وَ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ، وَ الْكَرَّةُ الْحَاسِرَةُ عَدَاوَتِي وَ تَرْكُ أَمْرِي وَ عَدَاوَةُ عَلِيٍّ وَ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ، يُدْخِلُهُمُ اللَّهُ بِهَا النَّارَ فِي أَسْفَلِ السَّافِلِينَ». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٤٢ الحديث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٧ الحديث: ٩٩ / ١١٣٦٥)**

[...] អាច្និ យ៉ុក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះវចនៈថា៖ "ការកើតមានម្តងទៀត (ក្រែ) ដ៏មានសិរីសួស្តី គុណប្រយោជន៍សម្រាប់ប្រជារាស្ត្រនាថ្ងៃទូទាត់គឺវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ការគោរពតាមបញ្ជាខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ វិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាល្ល صلوات الله عليه والسلام និងអស់ឧត្តរាធិការ عليهم السلام ក្រោយពីគេ صلوات الله عليه والسلام និងការគោរពតាមបញ្ជារបស់ពួកគេ عليهم السلام ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ នឹងឲ្យពួកគេចូលឋានសួគ៌ដោយសារប្រការនេះ ជាប់ជាមួយខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ជាមួយអាល្ល صلوات الله عليه والسلام ឧត្តរាធិការ عليهم السلام របស់ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ និងអស់ឧត្តរាធិការ عليهم السلام ក្រោយពីគេ صلوات الله عليه والسلام ។ ឯការខាតបង់ នោះគឺភាពជាសត្រូវមកលើរូបខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ចោលបញ្ជារបស់ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ អមិត្តភាពចំពោះអាល្ល صلوات الله عليه والسلام និងចំពោះអស់ព្រះឧត្តរាធិការ عليهم السلام ក្រោយពីគេ صلوات الله عليه والسلام ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ នឹងឲ្យពួកគេចូលភ្លើងនរក នៅបាតក្រោមបំផុតរបស់នរក ។" (2 / 742) (2 / 742)

***

عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "أَأِ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ" يَقُولُ: «فِي الْحَلْقِ الْجَدِيدِ، وَ أَمَّا قَوْلُهُ: "فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ" وَ السَّاهِرَةُ: الْأَرْضُ، كَانُوا فِي الْعُبُورِ، فَلَمَّا سَمِعُوا الرَّجْرَةَ خَرَجُوا مِنْ قُبُورِهِمْ فَاسْتَوَوْا عَلَى الْأَرْضِ، وَ أَمَّا قَوْلُهُ: "بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ [أَيْ] الْمُطَهَّرِ، وَ أَمَّا طَوِيُّ فَاسْمُ الْوَادِي» (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٤٠٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٧ الحديث: ٩٩ / ١١٣٦٦)**

[...] អាច្និ យ៉ុក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ [៧៩:១០] ពួកគេថា៖ "យើងនឹង

ត្រឡប់ទៅកាន់សភាពដើមវិញឬ? ថា: "ពួកគេនិយាយអំពីការបង្កើតថ្មី ។ រីឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ تعالى [៧៩:១៤] ពួកគេនឹងនៅឯអាល់-សាហ្វីរ៉េ:តួ ។ "អាល់-សាហ្វីរ៉េ:តួ" គឺដី ។ ពួកគេនៅក្នុងផ្ទះ ។ ដូច្នោះ ពេលណាគេបានឮសម្រែក ពេលនោះពួកគេនឹងចេញមកពីក្នុងផ្ទះ ហើយរាយទៅលើផែនដី ។ ឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ تعالى [៧៩:១៦] ព្រះម្ចាស់គេបានហៅគេនៅឯច្រកពិសិដ្ឋទូរ៉ា ពោលគឺ ច្រកបរិសុទ្ធ ។ ឯ "ទូរ៉ា" ជាឈ្មោះរបស់ច្រក ។" (403:2 تفسیر القمی)

***

و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ حَاتِمِ النَّوْفَلِيِّ الْمَعْرُوفُ بِالْكَرْمَانِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ عَيْسَى الْوُشَّاءُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ طَاهِرٍ الْقُمِّيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَحْرٍ بْنُ سَهْلٍ الشَّيْبَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَسْرُورٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْقُمِّيِّ، عَنِ الْقَائِمِ الْحُجَّةِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ يَتَضَمَّنُ مَسَائِلَ كَثِيرَةً - قَالَ: قُلْتُ: فَأَحْبِرْنِي، يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، عَنْ أَمْرِ اللَّهِ تَعَالَى لِنَبِيِّهِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى" فَإِنَّ فُقَهَاءَ الْفَرِيقَيْنِ يَزْعُمُونَ أَنَّهَا كَانَتْ مِنْ إِهَابِ الْمَيْتَةِ.

[...] សាអុដ្ឋ ប៊ិន អុាប់ខុលឡោះហ្វា អាល់-តួម្ពីបានតំណាលតមកពីអាល់-ក្លីអ៊ីម អាល់-ហ្វីច្ចយ៉ាស្ត عجل الله فرجه នៅក្នុងហ្វាឌីស្តរែងមួយដែលមានច្រើនរឿង ។ លោកបានទូលថា: "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វី عليه وآله អ៊ីយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្វី تعالى ដែលដាក់មកលើមូសា عليه السلام ព្រះសាស្តា عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام [២០:១២] អញជាព្រះម្ចាស់របស់អ្នក ។ ដូច្នោះចូរអ្នកដោះស្បែកជើងអ្នកចេញ ។ អ្នកកំពុងស្ថិតនៅឯជ្រលងភ្នំពិសិដ្ឋទូរ៉ា ព្រោះមានអ្នកប្រាជ្ញាខាងច្បាប់សាសនាមានពីរក្រុម ពួកគេបានអះអាងថា[ស្បែកជើង]ទាំងនេះធ្វើមកពីស្បែកស្លាប់ ។"

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَالَ ذَلِكَ فَقَدْ افْتَرَى عَلَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ اسْتَجْهَلَهُ فِي نُبُوَّتِهِ، لِأَنَّهُ مَا خَلَا الْأَمْرَ فِيهَا مِنْ حَصَلَتَيْنِ: إِمَّا أَنْ تَكُونَ صَلَاةُ مُوسَى فِيهَا جَائِزَةً أَوْ غَيْرَ جَائِزَةً، فَإِنْ كَانَتْ صَلَاتُهُ جَائِزَةً، جَازَ لَهُ لِبُسْهَا فِي تِلْكَ الْبُقْعَةِ إِذْ لَمْ تَكُنْ مُقَدَّسَةً، وَإِنْ كَانَتْ مُقَدَّسَةً مُطَهَّرَةً، فَلَيْسَتْ بِأَقْدَسَ وَأَطْهَرَ مِنَ الصَّلَاةِ، وَإِنْ كَانَتْ صَلَاتُهُ غَيْرَ جَائِزَةٍ فِيهَا، فَقَدْ أُوجِبَ عَلَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ لَمْ يَعْرِفِ الْحَلَالَ مِنَ الْحَرَامِ، وَ مَا عَلِمَ مَا يُجُوزُ فِيهِ الصَّلَاةُ وَ مَا لَمْ يَجُزْ، وَ هَذَا كُفْرٌ».

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវច:ថា: "អ្នកណានិយាយបែបនេះអ្នកនោះបានប្រឌិត[រឿងកុហក]ទម្លាក់ទៅលើមូសា عليه السلام អ្នកនោះគិតថាមូសា عليه السلام ដែលជាព្រះសាស្តានោះ មិនដឹងអ្វីទេ ។ ក្រៅពីអាយ៉ាស្តនេះជាព្រះបញ្ជាមែននោះ នៅមានចំណុចពីរទៀត ។ នមស្ការរបស់មូសា عليه السلام ជានមស្ការត្រឹមត្រូវឬមិនត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នោះបើនមស្ការព្រះអង្គ عليه السلام ត្រឹមត្រូវមែននោះ គេអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ពាក់ស្បែកជើងនោះបាននៅឯស្ថានទីដែលមិនពិសិដ្ឋ ។ បើស្ថានទីនោះពិសិដ្ឋបរិសុទ្ធ វាមិនពិសិដ្ឋបរិសុទ្ធលើសនមស្ការទេ ។ បើគេមិនអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ធ្វើនមស្ការនៅទីនោះទេ មូសា عليه السلام លើសពីចាំបាច់ត្រូវតែដឹងអ្វីដែលគេអនុញ្ញាត អ្វីដែលគេហាម ។ ម្តេចបានជាព្រះអង្គ عليه السلام មិនដឹងអ្វីដែលគេអនុញ្ញាតនៅក្នុងនមស្ការ អ្វីដែលគេហាមក្នុងនមស្ការនោះ? នេះគឺការប្រមាថ (كُفْر) ។"

قُلْتُ: فَأَحْبِرْنِي - يَا مَوْلَايَ - عَنِ التَّأْوِيلِ فِيهَا؟ قَالَ: «إِنَّ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) نَاجَى رَبَّهُ بِالْوَادِي الْمَقْدِسِ، فَقَالَ: يَا رَبِّ، إِنِّي قَدْ أَخْلَصْتُ لَكَ الْمَحَبَّةَ مَتِّي، وَ عَسَلْتُ قَلْبِي عَمَّنْ سِوَاكَ - وَ كَانَ شَدِيدَ الْحُبِّ لِأَهْلِهِ - فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ" أَيِ

إِنِّرْعُ حُبِّ أَهْلِكَ مِنْ قَبْلِكَ إِنْ كَانَتْ مَحَبَّتُكَ لِي خَالِصَةً، وَ قَلْبُكَ مِنَ الْمَيْلِ إِلَى مَنْ سِوَايَ مَعْسُولًا. ** (البرهان في تفسير القرآن , جلد ٣ , صفحه ٧٥٨, كمال الدين و تمام النعمة: ٤٦٠).

ខ្ញុំបានទូលថា: "ព្រះបរមគ្រូ ^{صلوات الله عليه} អើយ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ប្រាប់ទូលបង្គំនូវសេចក្តីអធិប្បាយរបស់ អាយ៉ាស៊ុនេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា: "មូសា ^{عليه السلام} បានឱ្យបដាក់ព្រះម្ចាស់ ^{عز وجل} ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} នៅឯ ជ្រលងពិសិដ្ឋថា: "ព្រះម្ចាស់ ^{عز وجل} អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه السلام} ស្រឡាញ់ព្រះអង្គ ^{عز وجل} យ៉ាងស្មោះអស់ពីចិត្ត ហើយបានលាងជម្រះបេះដូងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه السلام} មិនឲ្យមានអ្នកណាក្រៅពីព្រះអង្គ ^{عز وجل} ទេ ។" ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ស្រឡាញ់មហេសីព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ណាស់[ដែរ] ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{تبارك وتعالى} មានព្រះបន្ទូលថា: [២០:១២] ដូច្នេះចូរអ្នកដោះស្រាយកេរ្តិ៍អ្នកចេញ ពោលគឺ ចូរលើកចោលនូវសេចក្តីស្រឡាញ់មហេសីអ្នក ^{عليه السلام} ពី បេះដូងអ្នក ^{عليه السلام} បើអ្នក ^{عليه السلام} ស្រឡាញ់អញ ^{عز وجل} ដោយស្មោះមែន ចូរអ្នក ^{عليه السلام} ជម្រះចិត្តអ្នក ^{عليه السلام} ឲ្យជ្រះ ស្អាត ឲ្យមានតែការទន់ទេរមកអញ ^{عز وجل} តែមួយគត់ ។" (20:9-18) (كمال الدين و تمام النعمة: 460)

أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿٧﴾

១៧. "ចូរអ្នកទៅរកហ្វឺរ៉េអុន ។ គេបានប្រទូសប្រឆាំង ។

فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَهٌ إِلَّا أَن تَرْكَبُنَا ﴿٨﴾

១៨. ចូរអ្នកប្រាប់ថា: "តើព្រះអង្គព្រមជម្រះបន្ទុកកាយចិត្តទេ ?

وَأَهْدِيكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى ﴿٩﴾

១៩. ទូលបង្គំនឹងដឹកនាំព្រះអង្គទៅរកព្រះម្ចាស់ព្រះអង្គ ដើម្បីព្រះអង្គ (គឺហ្វឺរ៉េអុន) នឹងក្រែងខ្លាច [ព្រះម្ចាស់របស់ព្រះអង្គ]"

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى ﴿١٠﴾

២០. ដូច្នេះគេ (មូសា) បានបង្ហាញគេនូវព្រះមហាសញ្ញា (អព្វុតហេតុអស្ចារ្យ) ។

فَكَذَّبَ وَعَصَى ﴿١١﴾

២១. តែគេបានបដិសេធ ហើយបានប្រព្រឹត្តល្មើស ។

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى ﴿١٢﴾

២២. បន្ទាប់មកគេបានបែរក្រោយដោយប្រឹងប្រែង[ប្រឆាំងអស់ឡោះហ្ន៎]

فَحَشَرَ فَنَادَى ﴿١٣﴾

២៣. គេបានប្រជុំ[មនុស្ស] បានប្រកាស ។

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى ﴿٢٤﴾

២៤. គេ (ហ្វេរុន) បានថា៖ "ខ្ញុំជាម្ចាស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់អស់អ្នក !"

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى ﴿٢٥﴾

២៥. ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វេរុនបានចាប់គេដាក់ទណ្ឌកម្មគំរូទាំងបរលោកនិងលោកមុន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ១៧-២៥

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَحَشَرَ" يَعْني فِرْعَوْنَ "فَنَادَى * فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى" وَ النَّكَالُ: الْعُقُوبَةُ، وَ الْآخِرَةُ هُوَ قَوْلُهُ: "أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى"، وَ الْأُولَى قَوْلُهُ: "مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي" فَأَهْلَكَهُ اللَّهُ بِمُحَدِّثِ الْقَوْلَيْنِ. (تفسير القمّي: الجزء ٢ الصفحة ٤٠٣، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٧ الحديث: ٩٩/ ١١٣٦٧)**

អាស៊ី ប៊ីន អ៊ីប៊ីហ្វៃម (នៅក្នុងតាហ្វេរុន បានថ្លែងថា) ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៧៩:២៣] គេបានប្រជុំ មានន័យថា ហ្វេរុន ។ [៧៩:២៣] បានប្រកាស ។ [៧៩:២៤] គេបានថា៖ "ខ្ញុំជាម្ចាស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់អស់អ្នក !" [៧៩:២៥] ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វេរុនបានចាប់គេដាក់ទណ្ឌកម្មគំរូទាំងបរលោកនិងលោកមុន ។ "អាស-ណាស៊ី" គឺទណ្ឌកម្មនិងបរលោក ។ នេះគឺសម្តីរបស់គេ (ហ្វេរុន) [៧៩:២៤] "ខ្ញុំជាម្ចាស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់អស់អ្នក !" ដូចសម្តីគេមុនដែរ [២៨:៣៨] ខ្ញុំមិនទទួលស្គាល់ព្រះផ្សេងសម្រាប់អស់លោកទេក្រៅពីខ្ញុំ ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វេរុនបានកម្ទេចគេចោលដោយសារសម្តីទាំងពីរ នេះ ។" (تفسير القمّي 2: 403)

***

الطَّبْرَسِيُّ، قَالَ: جَاءَ فِي التَّفْسِيرِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنَّهُ كَانَ بَيْنَ الْكَلِمَتَيْنِ أَرْبَعُونَ سَنَةً». (مجمع البيان : الجزء ١٠ الصفحة ٦٥٦، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٧ الحديث: ٩٩/ ١١٣٦٨)**

អាស៊ី ប៊ីន អ៊ីប៊ីហ្វៃមបានថ្លែងថានៅក្នុងតាហ្វេរុន អាស៊ី យ៉ាកុប្យា^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "មានអំឡុងពេលសែសិបឆ្នាំក្នុងចន្លោះសម្តីរបស់ហ្វេរុនទាំងពីរនេះ ។" (مجمع البيان 10: 656)

***

قَالَ: وَ رَوَى أَبُو بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): قَالَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قُلْتُ: يَا رَبِّ، تَدْعُ فِرْعَوْنَ وَ قَدْ قَالَ: "أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى"! فَقَالَ: إِنَّمَا يَقُولُ هَذَا مِثْلَكَ مَنْ يَخَافُ الْقُوَّةَ». (مجمع البيان : الجزء ١٠ الصفحة ٦٥٦، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٧ الحديث: ٩٩/ ١١٣٦٩)**

អាស៊ី យ៉ាកុប្យា^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្វេរុន^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថាយ៉ាប៊ីហ្វៃម^{عليه وآله} មានវចនៈថាទូលបង្គំ^{عليه وآله} បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{عليه وآله} អើយ! ព្រះអង្គ^{عليه وآله} បានទុកឲ្យហ្វេរុន^{عليه وآله} គេបានថា៖ "[៧៩:២៤] "ខ្ញុំជាម្ចាស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់អស់អ្នក !" ។" ព្រះអង្គ^{عليه وآله} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "តែគេនិយាយបែបនេះដូចបុគ្គលដែលខ្លាចស្លាប់និយាយដែរនោះទេ ។" (مجمع البيان 10: 656)

***

[وَفِيهِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى] إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ الصَّيْرِيِّ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْمَاضِي عَلَيْهِ السَّلَامُ [فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ يَقُولُ فِي آخِرِهِ:] وَ إِنَّ فِي جَوْفِ تِلْكَ الْحَيَّةِ، لَسَبْعَ صِنَادِيقٍ، فِيهَا خَمْسَةٌ مِنَ الْأُمَمِ السَّالِفَةِ وَ اثْنَانِ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ.

នៅក្នុងសាត្រាស្យាវាបំ អាស័យ-អាត្មាមាល យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អ៊ីសហ្វាក់ ប៊ិន អ៊ុម៉ា អាស័យ-ស្វយ័រហ្វីដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាស័យ-ហ្វាសាន់ អាស័យ-ម៉ាឌី ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ុម៉ាទី ៧ ^{صلوات الله عليه والسلام}) ដែលមានរចនៈនៅចុងហ្វាឌីស្វ័យវង់មួយថា៖ «នៅក្នុងពោះពស់នោះមានហិបប្រាំពីរ ។ នៅក្នុង ហិបនោះមានបុគ្គលសហគមន៍ជំនាន់មុនៗប្រាំនាក់និងបុគ្គលសហគមន៍នេះពីរនាក់ ។»

قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ وَ مِنَ الْخَمْسَةِ؟ وَ مِنَ الْإِثْنَانِ؟ قَالَ: أَمَا الْخَمْسَةُ: فَقَابِيلُ الَّذِي قَتَلَ هَابِيلَ، وَ مُرُودُ الَّذِي حَاخَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ ... "فَالَ: أَنَا أَحْبَبْتُ وَ أَمِيْتُ" وَ فِرْعَوْنُ الَّذِي قَالَ: "أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى" وَ يَهُودَا الَّذِي هَوَّدَ الْيَهُودَ، وَ بُولَسُ الَّذِي نَصَرَ النَّصَارَى. وَ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ، أَغْرَابِيَانِ. (واب الأعمال و عقاب الأعمال , جلد 1 , صفحه 215 , تفسير نور الثقلين : الجزء ١ الصفحة ٢٦٧)

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថាខ្ញុំបានទូលថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកណាទៅបុគ្គលទាំងប្រាំនាក់នោះ? អ្នកណាទៅបុគ្គលពីរនាក់នោះ?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ «បុគ្គលប្រាំនាក់នោះគឺ៖ ក្លីបីលដែលបានសម្លាប់ហ្វាបីល; និមរដូ ^{عليه السلام} ដែលបានឈ្លោះជាមួយអ៊ុម៉ាឌីម រឿងព្រះម្ចាស់ ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ [២:២៥៨] បុរសនោះបានថា៖ "ខ្ញុំជាអ្នកឲ្យជីវិតនិងការស្លាប់"; ហ្វៀរអ៊ុន ^{عليه السلام} ដែលបានថា៖ [៧៩:២៤] "ខ្ញុំជាម្ចាស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់អស់អ្នក!"; បុរសយ៉ាហ្វិឌីដែលបានធ្វើឲ្យពួក យ៉ាហ្វិឌីកាន់សាសនាយ៉ាហ្វិឌី និង ប៉ូល (Paul) ដែលបានធ្វើឲ្យពួកណាស្ត្រីកាន់សាសនាគ្រិស្ត ។ រីឯ សហគមន៍នេះ គឺបុគ្គលអាត្មារបស់ទាំងពីរនាក់នោះ (អាហ្វិ បាការ និង អ៊ុម៉ា) ។» (256/ واب الأعمال)

***

* فِي كِتَابِ سَعْدِ السُّعُودِ لِابْنِ طَاوُسٍ (٥) نَقْلًا عَنْ تَفْسِيرِ الْكَلْبِيِّ مُحَمَّدٍ عَنِ الْكَلْبِيِّ عَنِ أَبِي صَالِحٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ : أَنَّ جَبْرِئِيلَ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : يَا مُحَمَّدُ لَوْ رَأَيْتَنِي وَ فِرْعَوْنُ يَدْعُو بِكَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ «آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَ أَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ» وَ أَنَا أَدُسُّهُ فِي الْمَاءِ وَ الطَّيْنِ لِشِدَّةِ غَضَبِي عَلَيْهِ مَخَافَةَ أَنْ يَتُوبَ فَيَتُوبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِ؟

* នៅក្នុងតម្រា សាក្តី អាស័យ-ស្វិដូ របស់ អ៊ុម៉ា ត្រីស ចម្លងមកពីតាហ្វៀរ អាស័យ-កាល់ប៊ី មូហ្វាម៉ាដូ តមកពី អាស័យ-កាល់ប៊ី តមកពី អាហ្វិ ស្វ័លិះហ្វី តមកពី អ៊ុម៉ា អាប់បាស់ [ថា៖] យ៉ុបរីអ៊ុល ^{عليه السلام} មានរចនៈ ប្រាប់រស្មីលុលឡោះហ្វី ^{عليه السلام} ថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូ ^{عليه السلام} អើយ បើព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានឃើញទូលបង្គំ ^{عليه السلام} ។ ហ្វៀរអ៊ុន ^{عليه السلام} បានបូងស្លុងដោយស្មោះថា៖ [១០:៩០] "ខ្ញុំជឿហើយ [ពេលនេះ] ថាពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គដែល បណ្តាកូនចៅអ៊ុសរីអ៊ុលជឿនោះ ហើយខ្ញុំជាម្ចាស់ក្នុងចំណោមអ្នកចុះចូលទាំងឡាយ ។" ទូលបង្គំ ^{عليه السلام} បានពន្លឺចេត ^{عليه السلام} ទៅក្នុងទឹកនិងភក់ហេតុតែទូលបង្គំ ^{عليه السلام} ក្រោធកេត ^{عليه السلام} ពេក ដោយខ្លាចថាគេ ^{عليه السلام} នឹងសារភាព កហុស អល់ឡោះហ្វី ^{عليه السلام} នឹងបែរមករកគេ ^{عليه السلام} វិញ ។

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ : مَا كَانَ شِدَّةَ غَضَبِكَ عَلَيْهِ يَا جَبْرِئِيلُ ؟

រស្មីលុលឡោះហ្វី ^{عليه السلام} មានព្រះរចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ក្រោធកេត ^{عليه السلام} ខ្លាំងម៉្លេះ យ៉ុបរីអ៊ុល ^{عليه السلام} អើយ ?"

قَالَ: لِقَوْلِهِ "أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى" وَ هِيَ كَلِمَتُهُ الْأُخْرَى مِنْهُمَا قَالَهَا حِينَ انْتَهَى إِلَى الْبَحْرِ وَ كَلِمَتُهُ الْأُولَى «مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي» فَكَانَ بَيْنَ الْأُولَى وَ الْآخِرَةِ أَرْبَعُونَ سَنَةً

ព្រះអង្គﷺ មានវចនៈថា៖ "ដោយសារសម្តីរបស់គេﷺ [៧៩:២៤] "ខ្ញុំជាម្ចាស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់អស់អ្នក!" នេះជាសម្តីចុងក្រោយ ក្នុងចំណោមសម្តីទាំងពីរនោះ ។ គេﷺ បានថាសម្តីនេះពេលទៅដល់សមុទ្រ ។ ឃ្លាដំបូងគឺ៖ [២៨:៣៨] ខ្ញុំមិនទទួលស្គាល់ព្រះផ្សេងសម្រាប់អស់លោកទេក្រៅពីខ្ញុំ ។ ចន្លោះសម្តីដំបូង និងសម្តីចុងក្រោយមានរយៈពេលសែសិបឆ្នាំ ។

وَ إِنَّمَا قَالَ ذَلِكَ لِقَوْمِهِ «أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى» حِينَ انْتَهَى إِلَى الْبَحْرِ فَرَأَهُ قَدْ نَيْسَتْ فِيهِ الطَّرِيقُ فَقَالَ لِقَوْمِهِ: تَرَوْنَ الْبَحْرَ قَدْ يَيْسَ مِنْ فَرَقِي فَصَدَّقُوهُ لَمَّا رَأَوْا وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ أَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَ مَا هَدَى». (تفسير نور الثقلين : الجزء ٥ الصفحة ٥٠٠)

គេﷺ បាននិយាយដាក់ប្រជារាស្ត្រគេﷺ ថា៖ [៧៩:២៤] "ខ្ញុំជាម្ចាស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់អស់អ្នក!" ពេលទៅដល់សមុទ្រ ។ ទូលបង្គំﷺ បានឃើញគេﷺ ផ្លូវនៅក្នុងសមុទ្របានស្ងួត ។ ដូច្នោះគេﷺ បានប្រាប់ប្រជារាស្ត្រគេﷺ ថា៖ "អស់អ្នកឃើញទេ សមុទ្រស្ងួតដោយសារខ្ញុំវិញកា ?" ដូច្នោះអស់ទាំងគេជឿគេﷺ ពេលបានឃើញ នេះគឺព្រះរាជបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ﷺ, [២០:៧៩] ហៀរអៀនបានដឹកនាំប្រជារាស្ត្រខ្លួនក្នុងផ្លូវខុស គេមិនបានដឹកនាំក្នុងផ្លូវត្រូវទេ ។" (تفسير نور الثقلين 5: 500)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَى ﴿٣٦﴾

២៦. ការពិតនៅក្នុងនេះមាននូវមេរៀនសម្រាប់អ្នកដែលក្រែងខ្លាច ។

ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَّاها ﴿٣٧﴾

២៧. តើពិបាកបង្កើតពួកអ្នកជាងគេឬមេឃ ? ព្រះអង្គបានបង្កើតវា

رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّيْنَهَا ﴿٣٨﴾

២៨. ព្រះអង្គបានលើកដោមវាឡើងខ្ពស់ ហើយបានរៀបចំវាឲ្យសមសួន

وَ أَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿٣٩﴾

២៩. ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យយប់របស់វាងងឹត ព្រះអង្គបានបញ្ចេញពន្លឺវា ។

وَ الْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَلَهَا ﴿٤٠﴾

៣០. រីឯផែនដី ព្រះអង្គបានលាតសន្ធឹងវាបន្ទាប់ពីនោះ៖

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ﴿٤١﴾

៣១. ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យទឹកនិងវាលស្មៅផុសចេញពីផែនដីនោះ ។

وَالْجِبَالِ أَرْسَلَهَا ﴿٣٢﴾

៣២. រឹងបណ្តាភ្នំ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យពួកវាមាំ ។

مَتَعًا لَكُمْ وَلِيُنَعِّمَكُمْ ﴿٣٣﴾

៣៣. ជាឧបត្ថម្ភសម្រាប់ពួកអ្នកនិងបណ្តាសត្វរបស់ពួកអ្នក ។

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى ﴿٣٤﴾

៣៤. កាលណាមហាន្តរាយកើតឡើង

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿٣٥﴾

៣៥. ថ្ងៃដែលមនុស្សនឹងនឹកឃើញអំពើដែលខ្លួនបានខំប្រឹងប្រែងសាង

وَبُرَّرَتِ الْجَحِيمُ لِمَن يَرَى ﴿٣٦﴾

៣៦. នរកនឹងផុសឡើងឲ្យគ្រប់គ្នាឃើញ

فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾

៣៧. ដូច្នោះអ្នកណាមួយដែលធ្លាប់តែប្រទូសប្រឆាំង

وَعَاثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾

៣៨. ដែលស្រឡាញ់ជីវិតលោកនេះលើសលែង

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾

៣៩. ការពិត អ្នកនោះនឹងបានភ្លើងនរកដែលឆេះសន្លោសស្មៅជាជម្រក ។

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾

៤០. រឹងអ្នកណាដែលខ្លាចត្រូវឈរមុខម្ចាស់ខ្លួន ដែលហាមចិត្តខ្លួនឯងមិនឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងចំណង់អសារ:

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٤١﴾

៤១. ការពិត អ្នកនោះនឹងបានសួនសួគ៌ជាជម្រក ។

عَنْهُ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ دَاوُدَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَطِيَّةَ قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) مِنْ أَهْلِ الشَّامِ مِنْ عُلَمَائِهِمْ فَقَالَ يَا أَبَا جَعْفَرٍ جِئْتُكَ عَنْ مَسْأَلَةٍ قَدْ أَعْيَتْ عَلَيَّ أَنْ أَحْدَ أَحَدًا يُفَسِّرُهَا وَ قَدْ سَأَلْتُ عَنْهَا ثَلَاثَةَ أَصْنَافٍ مِنَ النَّاسِ فَقَالَ كُلُّ صِنْفٍ مِنْهُمْ شَيْئًا غَيْرَ الَّذِي قَالَ الصَّنْفُ الْآخِرُ فَقَالَ لَهُ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) مَا ذَاكَ قَالَ فَإِنِّي أَسْأَلُكَ عَنْ أَوَّلِ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ خَلْقِهِ فَإِنَّ بَعْضَ مَنْ سَأَلْتُهُ قَالَ الْقَدْرُ وَ قَالَ بَعْضُهُمُ الْقَلَمُ وَ قَالَ بَعْضُهُمُ الرُّوحَ

[...] បុរសអ្នកប្រាជ្ញជនជាតិស៊ីរី (អាល់-ស្វា) បានមកជួប អាថ្នី យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ គាត់បានទូលថា៖ "អាថ្នី យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ! ទូលបង្គំមកសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីរឿងមួយដែលធ្វើឲ្យទូលបង្គំនឿយហត់ក្នុងការស្វែងរកអ្នកណាមួយដែលអាចពន្យល់ប្រាប់ទូលបង្គំបានអំពីរឿងនោះ ។ ទូលបង្គំបានសួរមនុស្សចំពូកអំពីរឿងនោះ ។ មនុស្សមួយចំពូកបានប្រាប់ទូលបង្គំផ្សេងពីអ្វីដែលមនុស្សចំពូកមួយទៀតបានថា ។" អាថ្នី យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសួរគាត់ថា៖ "រឿងអ្វីទៅ ?" គាត់បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីវត្ថុដំបូងបង្អស់ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} បានបង្កើតក្នុងចំណោមមាបនកម្មរបស់ព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ពីព្រោះអ្នកខ្លះដែលទូលបង្គំបានសួរនោះថាវត្ថុនោះគឺវាសនា អ្នកទៀតថាវត្ថុនោះគឺប៉ាកកា ឯអ្នកទៀតថាវត្ថុនោះគឺវិញ្ញាណ ។"

فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) مَا قَالُوا شَيْئًا أَحْبَبْتُكَ أَنْ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى كَانَ وَ لَا شَيْءَ غَيْرُهُ وَ كَانَ عَزِيزًا وَ لَا أَحَدَ كَانَ قَبْلَ عِزِّهِ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ "سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ" وَ كَانَ الْحَالِقُ قَبْلَ الْمَخْلُوقِ وَ لَوْ كَانَ أَوَّلَ مَا خَلَقَ مِنْ خَلْقِهِ الشَّيْءُ مِنَ الشَّيْءِ إِذَا لَمْ يَكُنْ لَهُ انْفِطَاعٌ أَبَدًا وَ لَمْ يَزَلِ اللَّهُ إِذَا وَ مَعَهُ شَيْءٌ لَيْسَ هُوَ يَتَقَدَّمُهُ وَ لَكِنَّهُ كَانَ إِذَا لَا شَيْءَ غَيْرُهُ

អាថ្នី យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេមិនបានថាអ្វីសោះ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមប្រាប់លោកថាអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ព្រះដ៏មានសិរីសួរស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ ទ្រង់រមែងតែមានអត្តិភាព (មានវត្ថុមាន គឺមាននៅជានិច្ច) ហើយពុំដែលមានអ្វីផ្សេងពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។ ព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} រមែងតែមានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ពុំដែលមានអ្នកណាធ្លាប់មានមហិទ្ធិបូជ្ជិមុនព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ឡើយ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ៖ [៣៧:១៨០] សូមថ្វាយថោមនាការដល់ព្រះម្ចាស់អ្នក ព្រះម្ចាស់នៃព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ដែលខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យលើសអ្វីដែលពួកគេថានោះ ។ ព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} រមែងតែជាព្រះអ្នកបង្កើតមុនវត្ថុដែលត្រូវបង្កើតមក ។ ប្រសិនបើព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} បង្កើតអ្វីមួយមកពីអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَJL} បានបង្កើតមកនោះ គឺអ្វីមួយចេញមកពីអ្វីមួយ វានឹងមិនដាច់ឡើយ (គឺនៅតែមានបណ្តាញតរៀងទៅជានិច្ច) បើអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ទ្រង់មាននូវអ្វីមួយតែព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَJL} មិនកើតមុនវាទេនោះ ។ តែព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَJL} មានអត្តិភាពកាលពុំមានអ្វីសោះឡើយក្រៅពីព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَJL} នោះ ។

وَ خَلَقَ الشَّيْءَ الَّذِي جَمِيعُ الْأَشْيَاءِ مِنْهُ وَ هُوَ الْمَاءُ الَّذِي خَلَقَ الْأَشْيَاءَ مِنْهُ فَجَعَلَ نَسَبَ كُلِّ شَيْءٍ إِلَى الْمَاءِ وَ لَمْ يَجْعَلِ لِلْمَاءِ نَسَبًا يُضَافُ إِلَيْهِ وَ خَلَقَ الرِّيحَ مِنَ الْمَاءِ ثُمَّ سَلَطَ الرِّيحَ عَلَى الْمَاءِ فَشَقَّقَتْ الرِّيحُ مِثْنَ الْمَاءِ حَتَّى تَارَ مِنَ الْمَاءِ زَبَدٌ عَلَى قَدْرِ مَا شَاءَ أَنْ يَثْوَرَ فَخَلَقَ مِنْ ذَلِكَ الزَّبَدِ أَرْضًا بَيْضَاءَ تَقِيَّةً لَيْسَ فِيهَا صَدْعٌ وَ لَا ثَقْبٌ وَ لَا صُعُودٌ وَ لَا هُبُوطٌ وَ لَا شَجَرَةٌ ثُمَّ طَوَّاهَا فَوَضَعَهَا فَوْقَ الْمَاءِ

ហើយព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَJL} បានបង្កើតវត្ថុមួយដែលវត្ថុសព្វគ្រប់កើតមកពីវត្ថុមួយនោះ ។ វត្ថុមួយនោះគឺទឹក ព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَJL} បានបង្កើតសព្វវត្ថុមកពីទឹកនេះ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَJL} បានធ្វើឲ្យសព្វវត្ថុមានទឹកជាអំបូរដើម ហើយ

មិនបានធ្វើឲ្យគេសន្មតបានថាទឹកមានអម្បូរកើតពីវត្ថុនោះបានទេ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតខ្យល់ពីទឹក បន្ទាប់មកបានធ្វើឲ្យខ្យល់មានប្រៀបលើទឹក ។ ដូច្នេះខ្យល់ត្រូវចាត់បញ្ជូនមកក្នុងទឹកទាល់តែកើតមាន ពពុះកូចឡើងពីទឹក តាមព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គដែលទ្រង់មានព្រះបំណងឲ្យកូច ។ ព្រះអង្គបានបង្កើត មកពីពពុះនោះនូវដីសបរិសុទ្ធដែលឥតមានស្នាមបាក់បែក ឥតប្រហោង ឥតមានភាពខ្ពស់ទាប និងឥត ដើមឈើ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានបត់វា ហើយព្រះអង្គបានដាក់វានៅលើទឹក ។

ثُمَّ خَلَقَ اللَّهُ النَّارَ مِنَ الْمَاءِ فَشَقَّقَتِ النَّارُ مِثْنَ الْمَاءِ حَتَّى تَارَ مِنَ الْمَاءِ دُخَانٌ عَلَى قَدْرِ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَثْوَرَ فَخَلَقَ مِنْ ذَلِكَ الدُّخَانِ سَمَاءً صَافِيَةً نَفِيَّةً لَيْسَ فِيهَا صَدْعٌ وَلَا نَقَبٌ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ "السَّمَاءُ بَنَاهَا * رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّاهَا * وَأَعْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا" قَالَ وَلَا سَمْسٌ وَلَا قَمَرٌ وَلَا نُجُومٌ وَلَا سَحَابٌ ثُمَّ طَوَّاهَا فَوَضَعَهَا فَوْقَ الْأَرْضِ ثُمَّ نَسَبَ الْحَلِيقَتَيْنِ فَرَفَعَ السَّمَاءَ قَبْلَ الْأَرْضِ فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ ذِكْرُهُ "وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا" يَقُولُ بَسَطَهَا

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតភ្លើងពីទឹក ដូច្នេះភ្លើងផ្ទះចេញពីផ្ទៃទឹកទាល់តែមានផ្សែងផុសចេញ ពីទឹក តាមព្រះឆន្ទៈអល់ឡោះហ្ន៎ដែលព្រះអង្គមានព្រះបំណងឲ្យវាផុសឡើង ។ ព្រះអង្គបាន បង្កើតមកពីផ្សែងនោះនូវមេឃស្រឡះនិងបរិសុទ្ធ ។ នៅក្នុងមេឃនោះមិនមានស្នាមបាក់បែកនិង ប្រហោងទេ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ៖ [៧៩:២៧] តើពិបាកបង្កើតពួកអ្នកជាងគេឬមេឃ ? ព្រះអង្គបាន បង្កើតវា ។ [៧៩:២៨] ព្រះអង្គបានលើកដោមវាឡើងខ្ពស់ ហើយបានរៀបចំវាឲ្យសមសួន [៧៩:២៩] ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យយប់របស់វាងងឹត ព្រះអង្គបានបញ្ចេញពន្លឺវា ។ ព្រះអង្គ (ស្ថាប័ន) មានវចនៈ ថា៖ "មិនមានថ្ងៃ មិនមានខែ មិនមានផ្កាយនិងមិនមានពពកទេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានបត់វាហើយ បានដាក់វានៅលើផែនដី បន្ទាប់មកបានបង្កើតពីរមាបនវត្ថុ (វត្ថុដែលបង្កើតឡើង) ។ បន្ទាប់ព្រះអង្គ បានលើកមេឃឡើងមុនផែនដី នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ព្រះដ៏មានព្រះរាជវចនៈដ៏ មហាឧត្តុង្គឧត្តម៖ [៧៩:៣០] រីឯផែនដី ព្រះអង្គបានលាតសន្ធឹងវាបន្ទាប់ពីនោះ ព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថាព្រះអង្គ បានវាតវា ។"

فَقَالَ لَهُ الشَّامِيُّ يَا أَبَا جَعْفَرٍ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى "أَوْ لَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا" فَقَالَ لَهُ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) فَالْعَلَّكَ تَزَعُمُ أَنَّهُمَا كَانَتَا رَتْقًا مُلتَزِمَتَيْنِ مُلتَصِفَتَيْنِ فَفَتَقْتَ إِخْدَاهُمَا مِنَ الْآخِرَى فَقَالَ نَعَمْ فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) اسْتَعْمِرُ رَبِّكَ فَإِنَّ قَوْلَ اللَّهِ جَلَّ وَعَزَّ كَانَتَا رَتْقًا يَقُولُ كَانَتِ السَّمَاءُ رَتْقًا لَا تُنزلُ الْمَطَرَ وَ كَانَتِ الْأَرْضُ رَتْقًا لَا تُنبِثُ الْحَبَّ فَلَمَّا خَلَقَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْخَلْقَ وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ فَتَقَّ السَّمَاءَ بِالْمَطَرِ وَ الْأَرْضَ بِبَنَاتِ الْحَبِّ فَقَالَ الشَّامِيُّ أَشْهَدُ أَنَّكَ مِنْ وُلْدِ الْأَنْبِيَاءِ وَ أَنَّ عِلْمَكَ عَلَيْهِمْ. (الكافي : الجزء ٨ الصفحة ٩٤ الحديث ٦٧)

បុរសស៊ីរីបានទូលព្រះអង្គថា៖ "អាហ្ន៎ យ៉ាកុំហ្វារ អ៊ីយ ឯព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គខ្ពស់ ហួសវិស័យ [២១:៣០] តើពួកបដិសេធសទ្ធាមិនឃើញទេឬ ថាមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីត្រូវបិទជិត ហើយយើងបានបើកវាទាំងពីរនេះ ។" អាហ្ន៎ យ៉ាកុំហ្វារ មានវចនៈថា៖ "ប្រហែលជាលោកគិតថា ទាំងពីរនេះជាប់គ្នាហើយត្រូវញែកចេញពីគ្នាមែនទេ?" គាត់បានថា៖ "មែន ។" អាហ្ន៎ យ៉ាកុំហ្វារ មានវចនៈថា៖ "ចូរលោកសូមខមាទោសព្រះម្ចាស់លោកទៅ ព្រោះព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ចែងថាទាំងពីរត្រូវបិទជិត មានន័យថាមេឃធ្លាប់តែត្រូវបិទជិតហើយពុំមានភ្លៀងធ្លាក់មកពីវាទេ ឯផែន ដីត្រូវបិទជិតហើយមិនធ្វើឲ្យគ្រាប់ពូជ (រុក្ខជាតិ) ដុះដាលទេ ។ ដូច្នេះពេលអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរី

សូស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម បង្កើតសត្វលោក ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យសព្វប្រភេទសត្វពាហនៈរាយសាយ ។ ព្រះអង្គបានបើកមេឃដោយភ្លៀង បើកផែនដីដោយគ្រាប់ពូជ ។" បន្ទាប់មកបុរសស៊ីរីបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ជាព្រះរាជវង្សរបស់បណ្តាព្រះរាជបុត្រ^{عليهم السلام}របស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ថាចំណេះចេះដឹងរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ជាចំណេះចេះដឹងរបស់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ទាំងនោះ ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្គាឌីស្ត 14515 ឬ 67 /94 :8 الكافي)

***

في كِتَابِ الْإِخْتِجَاجِ لِلطَّبْرَسِيِّ رَحِمَهُ اللهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ قَالَ السَّائِلُ: فَخُلِقَ النَّهَارُ قَبْلَ اللَّيْلِ؟ قَالَ: نَعَمْ خُلِقَ النَّهَارُ قَبْلَ اللَّيْلِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالْأَرْضُ قَبْلَ السَّمَاءِ. قَالَ عَزَّ مِنْ قَائِلٍ: "أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا". (تفسير نور الثقلين : الجزء ٤ الصفحة ٣٨٧)

នៅក្នុង[សាត្រា]អាល់-អ៊ុហ្វីយ៉ាច្ច អាល់-គូប៊ីស៊ី [រាយការណ៍]តមកពី អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងហ្គាឌីស្តវែងមួយ អ្នកសួរម្នាក់បានសួរថា៖ "បង្កើតថ្ងៃមុនបង្កើតយប់?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។ អល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام}បានបង្កើតថ្ងៃមុនយប់ ដូចអាទិត្យ មុនដូងខែ ផែនដីមុនមេឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ញាមានព្រាជបន្ទូលថា [៧៩:៣១] ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យទឹកនិងវាលស្មៅផុសចេញពីផែនដីនោះ ។" (تفسير نور الثقلين)

***

علي بن إبراهيم: قوله: "وَأَعْطَشَ لَيْلَهَا" أي أظلم... قوله تعالى: "وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا"، قال: الشمس، قوله: "وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا" قال: بسطها، "وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا" أي أثبتها، قوله: "يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى"، قال: يذكر ما عمله كله، "وَبُرَزَّتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى" قال: أحضرت، قوله: "وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ" قال: هو العبد إذا وقف على معصية الله و قدر عليها ثم تركها مخافة الله و نهى النفس عنها فمكافأته الجنة.(تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٤٠٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٨ الحديث: ٩٩ / ١١٣٧)**

អាលី ប៊ិន អ៊ុប៊ីហ្គីម (នៅក្នុងតាហ្វៀរត្តូមី បានថ្លែងថា) ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}គឺ៖ [៧៩:២៩] ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យយប់របស់វាដិត ពោលគឺ កាន់តែដិត ព្រះអង្គបានបញ្ចេញពន្លឺវា ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ុហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "គឺដូចអាទិត្យ ។" ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} [៧៩:៣០] រីឯផែនដី ព្រះអង្គបានលាតសន្ធឹងវាបន្ទាប់ពីនោះ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "វាត ។" [៧៩:៣២] រីឯបណ្តាភ្នំ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យពួកវាមាំ ពោលគឺ ដាក់មក ។ [៧៩:៣៥] ថ្ងៃដែលមនុស្សនឹងនឹកឃើញអំពើដែលខ្លួនបានខំប្រឹងប្រែងសាង ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អ្នកនោះនឹងនឹកឃើញវិញនូវអ្វីៗដែលខ្លួនបានធ្វើ ។" [៧៩:៣៦] នរកនឹងផុសឡើងឲ្យគ្រប់គ្នាឃើញ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "បង្ហាញឲ្យឃើញ ។" ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} [៧៩:៤០] រីឯអ្នកណាដែលខ្លាចត្រូវឈរបង្ហាញខ្លួនចំពោះព្រះម្ចាស់ខ្លួន ដែលហាមចិត្តខ្លួនឯងមិនឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងចំណង់អសារៈ [៧៩:៤១] ការពិត អ្នកនោះនឹងបានសួរសូត្រិ ជាជម្រក ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលនោះគឺបារបម្រើរបស់អល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលឈប់ល្មើសព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} គិតគូរពិចារណាអំពីព្រះបញ្ជានោះ ចោលភារកិច្ចខ្លួនទៅរកការខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ហាមប្រាមខ្លួនឯងប្រព្រឹត្តអំពើនោះ ដូច្នោះបុគ្គលនោះនឹងត្រូវតបស្នងដោយរង្វាន់ឋានសួគ៌ ។" (تفسير القمّي 2: 403)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنِ دَاوُدَ الرَّقِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ"، قَالَ: «مَنْ عَلِمَ أَنَّ اللَّهَ يَرَاهُ وَ يَسْمَعُ مَا يَقُولُ وَ يَعْلَمُ مَا يَعْلَمُهُ مِنْ خَيْرٍ أَوْ شَرٍّ، فَيَحْجُزُهُ ذَلِكَ عَنِ الْفَيْحِ مِنَ الْأَعْمَالِ، فَذَلِكَ الَّذِي خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَ نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهُوَى». (الكافي : الجزء ٢ الصفحة ٥٧ الحديث ١٠ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٨ الحديث: ٩٩ / ١١٣٧١)**

[...] អាប៊ូ អុប៊ុលឡេ:ហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជ ព្រះដ៏មហា រុងរឿង [៥៥:៤៦] រីឯអ្នកខ្លាចការឈរបង្ហាញខ្លួននៅពីមុខព្រះម្ចាស់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងបានសួរសួគ៌ពីរ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលដឹងថាអស់ឡេ:ហ្គ័រ^{عز وجل} ទ្រង់ទស្សនាការគេ ទ្រង់ព្រះសវនាការអ្វី ដែលគេនិយាយ ហើយគេដឹងខ្លួនថាគេធ្វើអំពើល្អនិងអំពើអាក្រក់ ។ ដូច្នេះគេចៀសវាងប្រព្រឹត្តអំពើ អាក្រក់ ។ នេះឯងបុគ្គលដែលខ្លាចចូលខ្លួនចំពោះព្រះម្ចាស់គេ ហើយហាមប្រាមខ្លួនឯងប្រព្រឹត្តតាម ចំណង់អាក្រក់ ។" (10 / 57 : 2) (الكافي)

***

ابن شهر آشوب: عن سفيان بن عيينة، عن الزُّهْرِيِّ، عَنِ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: "فَأَمَّا مَنْ طَعَى وَ آتَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا" فَهُوَ عَلَقَمَةُ بْنُ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الدَّارِ، وَ أَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ: عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عليه السلام)، خَافَ وَ انْتَهَى عَنِ الْمَعْصِيَةِ، وَ نَهَى عَنِ الْهُوَى نَفْسَهُ "فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى" خَاصًّا لِعَلِيِّ وَ مَنْ كَانَ عَلَى مِنْهَاجِ عَلِيٍّ، هَكَذَا عَامًّا. (المناقب : الجزء ٢ الصفحة ٩٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٩ الحديث: ٩٩ / ١١٣٧٣)**

[...] អ៊ីបនូ អុប៊ុលបានច្រើនអំពី [៧៩:៣៧] ដូច្នេះអ្នកណាមួយដែលធ្លាប់តែប្រទូសប្រនាំង [៧៩:៣៨] ដែលស្រឡាញ់ជីវិតលោកនេះលើសលែង ថាបុគ្គលនោះគឺ អុលក្លីម៉ាស៊ូ ប៊ីន អាល់-ហ្គារីស្ស ប៊ីន អុប៊ុន អាល់-ដារ ។ [៧៩:៤០] រីឯអ្នកណាដែលខ្លាចត្រូវឈរបង្ហាញខ្លួនចំពោះព្រះម្ចាស់ខ្លួន គឺ អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាប៊ូ គ្លីលីប^{عليه والسلام} ដែលខ្លាចហើយចៀសវាងប្រព្រឹត្តល្មើស[ព្រះបញ្ជាអស់ឡេ:ហ្គ័រ^{عز وجل}] ហើយហាមខ្លួនឯងប្រព្រឹត្តតាមចំណង់អាក្រក់ ។ [៧៩:៤១] ការពិត អ្នកនោះនឹងបានសួរសួគ៌ជាជម្រក ជាពិសេសសម្រាប់អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} និងបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តដូចអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} បែបនេះដែរជាទូទៅ ។" (94 : 2) (المناقب)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ عَنْ حَمْرَةَ بْنِ حُمْرَانَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: الْجَنَّةُ مَخْفُوفَةٌ بِالْمَكَارِهِ وَ الصَّبْرِ، فَمَنْ صَبَرَ عَلَى الْمَكَارِهِ فِي الدُّنْيَا دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَ جَهَنَّمُ مَخْفُوفَةٌ بِاللَّذَاتِ وَ الشَّهَوَاتِ، فَمَنْ أَعْطَى نَفْسَهَا لَذَّتْهَا وَ شَهَوَاتَهَا دَخَلَ النَّارَ. (تفسير نور الثقلين : الجزء ٥ الصفحة ٥٠٧)

[...] អាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ឋានសួគ៌ត្រូវឡើយដោយការលំបាកវេទនានិងការអត់ ធ្មត់ ។ ដូច្នេះ អ្នកណាអត់ធ្មត់ពេលលំបាកវេទនា អ្នកនោះនឹងបានចូលឋានសួគ៌ ។ ឯឋាននរកត្រូវឡើយ ពីទូដោយសេចក្តីត្រេកត្រអាលនិងតណ្ហាក្រាស់ ដូច្នេះអ្នកណាយកសេចក្តីត្រេកត្រអាលរបស់វានិង តណ្ហាក្រាស់របស់វាមកជារបស់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងបានចូលឋាននរក ។" (تفسير نور الثقلين)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا ﴿٤٢﴾

៤២. ពួកគេសួរអ្នកអំពីវេលាណាស់ ថាកាលណាវានឹងមកដល់ ។

فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾

៤៣. អ្នកអាចថ្លែងប្រាប់[ពួកគេដឹង]អំពីវេលាណាស់នោះបានដូចម្តេច ?

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَلُهَا ﴿٤٤﴾

៤៤. ព្រះម្ចាស់អ្នកជាអ្នកសម្រេចកាលបរិច្ឆេទរបស់វា ។

إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَّن يَخْشَاهَا ﴿٤٥﴾

៤៥. អ្នកគ្រាន់តែជាអ្នកដាស់តឿនអ្នកណាដែលក្រែងខ្លាចវាប៉ុណ្ណោះ ។

كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا ﴿٤٦﴾

៤៦. ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងបានឃើញវា ពួកគេហាក់ដូចជាបានស្នាក់នៅ[ឯឋានលោក]តែមួយល្ងាច ឬ មួយព្រឹកប៉ុណ្ណោះ ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤២-៤៦

علي بن إبراهيم، قوله: ”يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا“، قال: متى تقوم؟ فقال الله: ”إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَلُهَا“، أي علمها عند قوله: ”كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا“، قال: يوم القيامة.(تفسير القمّيّ : الجزء ٢ الصفحة ٤٠٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٧٩ الحديث: ٩٩ / ١١٣٧)**

អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ៃម (នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ បានថ្លែងថា) ពាក់ព័ន្ធនឹង [៧៩:៤២] ពួកគេសួរអ្នកអំពី វេលាណាស់ ថាកាលណាវានឹងមកដល់ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} (គឺអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسَّلَام}) មានវចនៈថា: "កាលណាទៅអស់ លោកនឹងងើបឡើង ?" ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{رَضِيَ اللهُ عَنْهُ} មានព្រះបន្ទូលថា [៧៩:៤៤] ព្រះម្ចាស់អ្នកជាអ្នកសម្រេច កាលបរិច្ឆេទរបស់វា ។ ពោលគឺការដឹងពេលណាស់ ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{رَضِيَ اللهُ عَنْهُ} [៧៩:៤៦] ថ្ងៃដែលពួកគេ នឹងបានឃើញវា ពួកគេហាក់ដូចជាបានស្នាក់នៅ[ឯឋានលោក]តែមួយល្ងាច ឬមួយព្រឹកប៉ុណ្ណោះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} (គឺអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسَّلَام}) មានវចនៈថា: "ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (تفسير القمّيّ 2: 404 , تفسير البرهان)

***

و قال علي بن إبراهيم: أما قوله تعالى يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا فَإِنَّ قَرِيضًا بَعَثُوا الْعَاصِ بْنِ وَائِلَ السَّهْمِيِّ وَالنَّضَرَ بْنَ حَارِثِ بْنِ كَلْدَةَ وَ عْتَبَةَ بْنَ أَبِي مَعِيطٍ إِلَى نَجْرَانَ لِيَتَعَلَّمُوا مِنْ عُلَمَاءِ الْيَهُودِ مَسَائِلَ وَيَسْأَلُوا بِهَا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ كَانَ فِيهَا: سَلُوا نَجْدًا مَتَى تَقُومُ السَّاعَةُ؟ [فَإِنَّ ادَّعَى عِلْمَ ذَلِكَ فَهُوَ كَاذِبٌ، فَإِنَّ قِيَامَ السَّاعَةِ لَمْ يَطَّلِعْ اللَّهُ عَلَيْهِ مَلَكًا مَقْرِبًا وَ لَا نَبِيًّا مَرْسَلًا.]

អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ៃមបានថ្លែងថា ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{رَضِيَ اللهُ عَنْهُ} [៧៩:៤២] ពួកគេសួរអ្នកអំពីវេលាណាស់

ថាកាលណាវានឹងមកដល់ ។ ពួកគូរ័យស្រីបានបញ្ជូន អាល់-អុស្រ ប៊ិន រ៉ាអ៊ុល អាល់-សាស្តមី, អាល់-ណាដ្វា ប៊ិន ហ្វារីស្រ ប៊ិន កាឡាដ្វាស្ត និង អ៊ីក្វាបាស្ត ប៊ិន អាច្វី មូអ៊ីត ទៅកាន់តំបន់ណាច្រើនដើម្បីសិក្សាពីពួកអ្នកប្រាជ្ញយ៉ាងហ្នឹងនូវសំណួរនានា ដែលពួកគេនឹងយកទៅសួររ៉េស៊ីលុលឡោះហ្នឹង عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ។ ក្នុងចំណោមសំណួរទាំងនោះមានសំណួរថា: "ចូរសួរមូហាំម៉ាដ្ត عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ថាតើកាលណាវេលាណាវានឹងមកដល់?" បើគេ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដឹងវេលាណាវានោះ គេ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ជាមនុស្សកុហក ព្រោះអស់ឡោះហ្នឹង عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មិនបានប្រាប់វេលាណាវានោះឲ្យទេរតាជំនិតបុព្វៈសាស្ត្រាប្រេសិតណាមួយដឹងទេ ។"

فلما سألو رسول الله (صلى الله عليه و آله): متى تقوم الساعة؟ [أنزل الله تعالى: ”يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُهَا لِوَفْتِهَا إِلَّا هُوَ“ . (تفسير القمّي : الجزء ١ الصفحة ٢٤٩ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٢ صفحات: ٦٢٢ الحديث: ٩٩ / ٤١١٩)**

ពេលពួកគេសួររ៉េស៊ីលុលឡោះហ្នឹង عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ថា: "តើកាលណាវេលាណាវានឹងមកដល់?" អស់ឡោះហ្នឹង عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានបើកឲ្យដឹងថា: [៧:១៨៧] ពួកគេសួរអ្នកអំពីម៉ោងថា: "កាលណាទៅម៉ោងនោះនឹងមកដល់?" ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់ពួកគេថា: "មានតែព្រះម្ចាស់ខ្ញុំទេដែលទ្រង់ញាណម៉ោងនោះ ។ ពុំមានអ្នកណាគ្រៅពីព្រះអង្គអាចបង្ហាញកាលកំណត់ម៉ោងនោះបានឡើយ ។ (تفسير القمّي 1: 249)

ពាក្យរាយ

- បុរសយ៉ាហ្វិឌីអ្នកបង្កើតសាសនាយ៉ាហ្វិឌី [៧៩:១៧-២៥] ។..... ១៥
- ប៉ូល(អណាល) អ្នកបង្កើតសាសនាគ្រិស្ត [៧៩:១៧-២៥] ។..... ១៥
- ក្រិប៊ីល [២:២៥៨] ។..... ១៥
- ហ្វាប៊ីល [២:២៥៨] ។..... ១៥
- ម៉ោង ឬ វេលាណាត់ [៧៩:៤២-៤៦] ។..... ២២
- អល់ឡោះហ្វ៊ីមានអត្ថិភាពមុនអ្វីៗទាំងអស់ [៧៩:២៦-៤១] ។..... ១៨
- អល់ឡោះហ្វ៊ីបង្កើតទឹកមុនបង្កស់ [៧៩:២៦-៤១] ។..... ១៨
- ការពារខ្លួនពីសត្រូវ ឲ្យសូត្រស៊ីវ៉ែត្យ៉ា អាន់-ណាស៊ីអ៊ាត់ ។..... ៣
- ចរកៈ អាល់-ដាប៊ុបាត់ [៧៩:៥-៧] ។..... ៧
- ចរកៈលោកិយ (الأرض) គឺ អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាហ្វិ គ្លីលីប بالحق [៧៩:៥-៧] ។..... ៨
- និមរដ្ឋ [២:២៥៨] ។..... ១៥